

Vragen ingevolge artikel 44 reglement van orde aan het college van Gedeputeerde Staten van de leden Inez Flameling en Ernst Jonker (PvdA-GroenLinks) inzake Memorandum of Understanding met Thorizon.

Inleiding

Onlangs is bekend geworden dat de provincie Zeeland samen met onder andere Thorizon, EPZ en Impuls Zeeland een “Memorandum of Understanding” (MoU) heeft ondertekend over de mogelijke bouw van een nieuwe kernreactor in Borssele. Eén van de afspraken luidt dat Thorizon in 2034 de eerste commerciële reactor in Borssele in gebruik zal nemen.

Ook GS presenteert deze overeenkomst op de site van de provincie Zeeland.

Voor PvdA-GroenLinks is het belangrijk dat grote besluiten over de toekomst van Zeeland open, eerlijk en controleerbaar worden genomen. Zeker als het gaat om publieke middelen, risico's en de schaarse ruimte in Zeeland.

Wij hebben daarom de volgende vragen:

1. Kan de overeenkomst openbaar gemaakt worden?
2. Waarom heeft GS het voornemen om met EPZ en Thorizon een overeenkomst te sluiten niet bekend gemaakt aan PS?
3. De overeenkomst is op 16 april 2026 gesloten. Tijdens de PS-vergadering op 17 april 2026 heeft GS daar onder het agendapunt “Dossier kernenergie” geen gewag van gemaakt. Waarom niet?
4. In 2023 is een eerste Zeeuwse financiële bijdrage van €1,5 miljoen aan Thorizon verstrekt. Wat hebben de onderzoeken die met dit geld betaald zijn opgeleverd?
5. Bevat de MoU ook afspraken over financiële steun vanuit Zeeland (provincie, Impuls Zeeland of EPZ) aan Thorizon? Zo ja, om welke bedragen gaat het en welke vorm kent deze steun (mede-investeerder, subsidie, garantie, lening, ect.)? Zo nee, welke andere middelen zijn ingezet om Thorizon aan de afspraken te binden?
6. Onder welke voorwaarden is deze financiële steun gegeven? Welke prestatieafspraken zijn gemaakt met Thorizon?

7. Heeft de provincie (direct of indirect) afspraken gemaakt over het terugbetalen van de verstrekte steun indien Thorizon kiest voor een locatie buiten Zeeland voor de bouw van diens eerste commerciële reactor? Zo nee waarom niet? Graag een toelichting.
8. In de Omgevingsvisie, zoals op 17 april 2026 vastgesteld, schrijft de provincie over de Thorizon-reactor: “Commerciële toepassing lijkt nog ver weg en wordt op z’n vroegst geschat op 2045-2050.”
In de overeenkomst met de provincie, EPZ en anderen stelt Thorizon dat in 2034 de commerciële reactor in Borssele aan het net gaat zal gaan leveren.
 - a. Waarom lopen deze schattingen tussen GS en Thorizon zo ver uiteen?
 - b. Met welke verwachtingen heeft GS de overeenkomst met Thorizon en EPZ getekend, als deze niet overeenkomt met de eigen kennis op dit punt?
 - c. Bevat de overeenkomst sancties voor als grote vertragingen optreden in de oplevering van de reactor in Borssele?
9. Hoeveel procent van de aandelen Thorizon zijn of komen op grond van deze overeenkomst in handen de Zeeuwse overheid en overheidsorganisaties (Impuls Zeeland, EPZ e.d.)? Hoeveel procent van de aandelen Thorizon zijn op dit moment in Franse handen?
10. Volgens Thorizon is EPZ bereid gevonden als eigenaar en operator van de Thorizon-reactor op te treden.
 - a. Is dit correct?
 - b. Zo ja, welke financiële of juridische voorwaarden zijn aan deze toezegging verbonden?
 - c. Kan GS een overzicht verschaffen van de financiële risico’s voor EPZ en diens aandeelhouders die aan deze toezegging zijn verbonden?
 - d. Hoe verhoudt deze afspraak zich met de strategie die de aandeelhouders van EPZ hebben opgesteld? Deze is immers gericht op het op korte termijn afstoten en vermijden van risicovolle activiteiten en het op langere termijn afstoten van de aandelen van EPZ.
11. Heeft GS het voornemen om met EPZ en Thorizon een overeenkomst te sluiten afgestemd met de andere aandeelhouders van EPZ (met name de Zeeuwse gemeenten)? Zo ja, op welke wijze en welke besluitvormingsdocumenten zijn daarvan openbaar? Zo nee, waarom niet?
12. Welke invloed heeft de overeenkomst met Thorizon op de onderhandelingen over verkoop van de EPZ-aandelen aan het Rijk?
13. De minister van KGG heeft het terrein rond EPZ expliciet aangewezen als locatie voor twee grote kerncentrales, waarbij zij opmerkt dat de EPZ-locatie grote ruimtelijke

uitdagingen met zich meebrengt (TK-brief dd 22 nov 2024). Nu wordt bekend dat Thorizon op deze schaarse hectares gaat bouwen.

- a. Wat is de visie van GS op deze twee elkaar uitsluitende initiatieven, die beide door GS worden bestempeld als essentieel voor de ontwikkeling van Zeeland?
 - b. Heeft GS signalen ontvangen (bijvoorbeeld van Thorizon of EPZ) dat het Rijk de locatie Borssele niet langer handhaaft als geschikte locatie voor de nieuwbouw van grote centrales?
 - c. Kan GS navraag doen bij de minister over het mogelijk loslaten van de locatie Borssele?
14. Gelden de Zeeuwse Voorwaarden ook voor de bouw van een reactor door Thorizon? Zo nee, waarom niet?
15. Heeft u Thorizon voorafgaand aan het sluiten van de overeenkomst op de hoogte gesteld van de Zeeuwse Voorwaarden en de Borselse Voorwaarden? Spelen deze Voorwaarden een rol in de overeenkomst?
16. Kan GS garanderen dat Thorizon bij de bouw van zijn reactor geen bouwactiviteiten buiten het Sloegebied zal ontplooiën?
17. Ook de provincie Noord-Holland heeft de overeenkomst met Thorizon getekend. Zowel de provincie Noord-Holland als Zeeland verklaren dat het nucleaire kenniscluster in de eigen provincie hierdoor versterkt wordt. Ook werkt Thorizon nauw samen met het gevestigde kenniscluster in Frankrijk (zoals partner ORANO en universiteiten). Kan GS onderbouwen waarom Zeeland uitverkoren zal worden om een kenniscluster uit te bouwen? Welke zekerheden op dit punt zijn opgenomen in de overeenkomst met Thorizon?